

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατριβῶν ὁ στίχος λεπτά 25
Βιβλιοποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπήν.

Ὁ Διοικητής

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχ. Ν 44.
Πληρωτέα καὶ ἑξαμηνίαν

Τροποποιῶνται ἀλλὰ δὲν
βελτιοῦνται.

Ἔμεθα ἠναγκασμένοι νὰ παρακολουθῶμεν τοὺς ἡμετέρους πολιτευτὰς ἐν τῇ λοξῇ αὐτῶν πορείᾳ, διότι περὶ αὐτοὺς στρέφεται κατ' αὐτὰς ἡ πολιτικὴ τοῦ τόπου κίνησις, πρὸς ταύτην δ' εἶναι ἐστραμμένη ἡ προσοχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ. Τὸ ἔργον ἡμῶν τοῦτο εἶναι ἀνιερὸν, διότι ἐν τῇ ἐνασχῆσει αὐτῶν ἀπαντῶμεν ἑκτροπα καὶ ἀλλιότητας ἐξ ὧν μόνον ἀποθάρρυνσιν καὶ ἀπογοήτευσιν ἀντλοῦμεν.

Εἶναι γνωστὸν ἤδη ὅτι τρεῖς τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν τοῦ Νομοῦ ἡμῶν, τέως ὀπαδοὶ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, συνετάχθησαν πρὸς τοὺς ὑποψηφίους τῆς συμπολιτεύσεως καὶ μετ' αὐτῶν ἀπετέλεσαν συνεταιρισμὸν ἐκλογικῶν κεφαλαίων: δικαιολογεῖσι δὲ τὴν μεταστασίαν τῶν ταύτην διὰ πολλῶν καὶ ἀποκρούουσι τὴν μομφὴν ὅτι μετέστησαν εἰς τὰς τάξεις τῆς συμπολιτεύσεως, διότι ἐνόησαν νὰ καταρτίσωσι μικτὸν συνδυασμὸν καὶ νὰ ἐμμείνωσιν ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Τοῦτο τευλάχιστον γράφει ἡμῖν ἕξ Ἀθηνῶν ἀξιότιμος φίλος ἐκ τῶν μεταστάτων ὑποψηφίων.

Τὸ ἐφ' ἡμῖν ἠθέλωμεν προτιμήσει οἱ ὑποψήφιοι ἡμῶν οὗτοι νὰ μεταστῶσιν ὀριστικῶς εἰς τὰς τάξεις τῆς συμπολιτεύσεως καὶ ὑπὸ τὰς ἰδέας αὐτῆς νὰ ζητήσωσι τὰς ψήφους τῶν συμπολιτῶν τῶν, παρὰ νὰ συντελέσωσι διὰ τῆς προσωπικότητός των εἰς παραγωγὴν τοῦ πολιτικοῦ ἐκείνου τέρατος ὅπερ μικτὸν συνδυασμὸν ἀποκαλοῦσιν. Ἡ πρώτη περίστασις ἤθελε μαρτυρήσει μόνον περὶ τῆς ἀσταθείας τῶν πολιτικῶν φρονημάτων τινῶν ἐκ τῶν ἡμετέρων πολιτευτῶν, ἐνῶ ἡ δευτέρα φέρει τὴν σύγχυσιν εἰς τὰ κοινοβουλευτικὰ νομίμα, τὴν ἀστερίαν εἰς τὴν κίνησιν τῆς πολιτικῆς μηχανῆς καὶ τὸ χάος εἰς τὴν διάνοιαν τῶν ἐκλογέων.

Εἰς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης ἡμῶν ταύτης ἐφείλωμεν νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅ, τι πρὸ τίνος ἐξεθέσαμεν ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ περὶ τῶν συνδυασμῶν.

Οἱ λεγόμενοι παρ' ἡμῖν συνδυασμοὶ τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν, ὡς κοινοβουλευτικὸν νόμιμον ἐπικρατήσαν παρ' ἡμῖν, ὑπὸ διττὴν ἔποψιν ὑπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τῶν πολιτειολόγων. Πρῶτον, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ κατὰ πόσον συμβάλλονται εἰς τὴν γνησίαν ἐκπροσώπησιν τῆς βουλῆσεως τῶν ἐκλογέων καὶ τοῦ φρονήματος αὐτῶν, ὅπου ἀπαρτίζονται ὑπὸ ὁμοφρόνων καὶ δευτέρον, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς αποτελεσματικότητος καὶ ἠθικῆ-

τητος αὐτῶν ὅπου ἀπαρτίζονται ὑπὸ ἑτεροφρόνων.

Κατὰ τὴν πρώτην περίστασιν οἱ συνδυασμοὶ τῶν ὁμοφρόνων ὑποψηφίων, μ' ὄλον ὅτι δὲν ἐκπροσωποῦσι γνησίως τὸ φρόνημα τῶν ἐκλογέων, ἐξυπηρετοῦσιν ὅμως ἐν μέρει τὴν κοινοβουλευτικὴν κίνησιν τῆς πολιτικῆς μηχανῆς. Καὶ δὲν ἐκπροσωποῦσι μὲν γνησίως τὸ φρόνημα τῶν ἐκλογέων, διότι διὰ τῶν ἐκλογικῶν κεφαλαίων τῶν κατὰ τόπους ἰσχυρῶν περιβάλλονται τὴν ἀντιπροσωπεῖαν τοῦ τόπου καὶ πρόσωπα ἀγνωστὰ τοῖς ἐκλογεῦσιν, ἀποκλείοντα πολλάκις τὴν ἀντιπροσωπεῖαν ἰσχυρῶς καὶ ἀνεγνωρισμένης μειοψηφίας. Παρ' ἡμῖν συνήθως οἱ συνδυασμοὶ τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν καταρτίζονται εἰς δύο ἀντιπάλους ομάδας, ἑκάτερα τῶν ὁποίων ἐνέχει πρόσωπα ἀπολαύοντα δημοτικότητος καὶ ἔχοντα, κατὰ τὴν συνήθη ἔφρασιν, ἐπιρροὴν ἐν τῷ τόπῳ καὶ πρόσωπα ἀγνωστὰ τοῖς ἐκλογεῦσιν, ἢ ὀλίγον γνωστὰ καὶ μόνον προσὸν ἔχοντα μακρὰν ἢ βραχείαν ὑπηρεσίαν τοῦ κόμματος καὶ τῆς μικροπολιτικῆς του. Ἡ ἐπιρροή τῆς ὅθεν τῆς μίσερ ομάδος, ἐνῶ περιβάλλει μὲ τὴν ἀντιπροσωπεῖαν τοῦ ἔθνους τοὺς τελευταίους τοῦτους συνεταιροὺς, ἀποστερεῖ αὐτῆς τοὺς κεκτημένους τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ τόπου, οἵτινες εἰσὶν οἱ ἰσχυροὶ τοῦ ἡττηθέντος συνδυασμοῦ. Οὕτω τὸ ἀποτέλεσμα πάσης ἐκλογῆς δὲν εἶναι ἐν γένει παραστατικὸν τοῦ γνησιοῦ φρονήματος τῶν ἐκλογέων, ἀλλὰ τυχαία συνέπεια εὐφροῶν συνδυασμῶν προσώπων καὶ πραγμάτων.

Ἄλλ' εἶπομεν ὅτι οἱ ἐξ ὁμοφρόνων καταρτιζόμενοι συνδυασμοὶ τῶν ὑποψηφίων ἂν δὲν ἐκπροσωποῦσι γνησίως τὸ φρόνημα τῶν ἐκλογέων, ἐξυπηρετοῦσιν ὅμως ἐν μέρει τὴν κοινοβουλευτικὴν κίνησιν τῆς πολιτικῆς μηχανῆς. Καὶ ὄντως· διότι δι' αὐτῶν τίθεται εἰς τὴν ψῆφον τῶν ἐκλογέων σαφῶς τὸ ζήτημα καὶ δι' αὐτῆς ἐπέρχεται ἀσφαλῆς ἡ λύσις τῶν συνταρασσόντων ἑκάστοτε τὸ κράτος πολιτικῶν ἀμφισβητήσεων. Ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ παραδείγματι, ὅπου ὁ πολιτικὸς ἀνταγωνισμὸς καὶ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς δὲν σφραγίζεται περὶ τὴν ἐπιρροὴν πολιτικῶν ἀρχῶν διαφόρων, διὰ τὴν ἄλλειψιν τοιούτων παρὰ τοῖς κόμμασιν, ἀλλ' εἶναι καθαρῶς προσωπικῆς, ὅπου ἐν ταῖς ἐκλογαῖς παρίστανται καθ' ομάδας ἢ ἐν συνδυασμοῖς ὑποψήφιοι ὁμοφρονοῦντες περὶ τοῦ προσωπικοῦ κόμματος ὑπὲρ οὗ ἀγωνίζονται, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς εἶναι ἐξυπηρετικὸν τῶν κοινοβουλευτικῶν νομίμων καὶ τῆς πολιτικῆς κινήσεως, ἅτε δίδον εἰς τὸ πρόσωπον τῶν ἡγετῶν τῶν κομμάτων, τὴν λύσιν τῶν ἀμ-

φισβητουμένων ζητημάτων ἐν τῇ πολιτικῇ παλαίστρᾳ καὶ ἐπαναφέρον τὴν ἡρεμίαν εἰς τὴν ἐξημένην ἐθνικὴν διάνοιαν· ἐν τῷ ἀποτέλεσματι τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς ἐκδηλοῦται ὅπουσδήποτε μία τις θέλησις τοῦ ἔθνους, δι' αὐτῆς δὲ λύονται πρὸς καιρὸν τ' ἀμφισβητούμενα πολιτικὰ ζητήματα.

Οἱ ἐξ ἑτεροφρόνων ὅμως προσώπων καταρτιζόμενοι συνδυασμοὶ τῶν ὑποψηφίων, ἐνῶ συνεπάγονται τὰ μειονεκτήματα τῆς μὴ γνησίας ἐκπροσωπήσεως τοῦ φρονήματος τῶν ἐκλογέων, ἄτινα χαρακτηρίζουσι καὶ τοὺς ἐξ ὁμοφρόνων ἀπαρτιζομένους συνδυασμοὺς, μειονεκτοῦσι καὶ τούτων, διότι δὲν ἐξυπηρετοῦσι τὴν κοινοβουλευτικὴν κίνησιν τῆς πολιτικῆς μηχανῆς, διακωλύουσι δὲ τὴν τραχύτητα τοῦ πολιτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ καὶ ἀναστρέλλουσι τὴν λύσιν τῶν πολιτικῶν ζητημάτων ἄτινα κρατοῦσιν ἐν ἀνησυχίᾳ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν. Εἰσὶν ὅθεν οἱ μικτοὶ λεγόμενοι συνδυασμοὶ κατασκευάσματα τραγελαφικὰ ἄτινα δεινοῦσιν ἀπὸ τῆς ἀποσπῆσεως τὴν πολιτικὴν κρίσιν ἢ πᾶσα ἐκλογὴ καλεῖται νὰ κατευνάσῃ. Ὅπου μάλιστα ἐν τῇ πολιτικῇ παλαίστρᾳ δεινῶς συγκρούονται κόμματα ἀδιάλλακτα πρὸς ἀλληλα καὶ ἐν τῇ συγκρούσει αὐτῶν οὐδενὸς φείδονται, οὐδὲ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, οὐδὲ τῆς ἱερότητος θεσμῶν τινῶν οὐδ' ἔταξεν ὁ θεμελιώδης νόμος ὑπεράνω τοῦ ἐλέγχου, οὐδὲ τῶν ἐσχάτων ἐπὶ προδοσίᾳ κατηγοριῶν καὶ καλεῖται τὸ ἔθνος ν' ἀποφανθῇ μετὰ τῶν οὕτω δεινῶς συγκρουομένων κομμάτων διὰ τῆς ψῆφου του, αὐτὴ δὲ ζητεῖται ἐνιαία ὡς εἶπεν καὶ ἀμέριστος ὑπὲρ ὑποψηφίων ἀμφοτέρων τῶν ἀποχρώσεως, τῇ ἀληθείᾳ φαινόμεθα ὅτι παίζομεν αἰσχρὰν κωμῆδιαν, ἵνα διασκεδάσωμεν ὅλοι πρὸς ζημίαν τοῦ τόπου καὶ τῶν κοινοβουλευτικῶν αὐτοῦ θεσμῶν.

Τὸ κακὸν τῶν συνεταιρισμῶν τούτων καταφαίνεται ἐναργέστερον διὰ τῆς ἐπισκοπήσεως αὐτῶν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν πολιτικὴν στάσιν τῶν δύο ἀντιθέτων πολιτικῶν κομμάτων. Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι παρ' ἡμῖν ὁ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ὁ ἐκτὸς αὐτῆς πολιτικὸς τῶν κομμάτων ἀνταγωνισμὸς σφραγίζεται περὶ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἐνός ἢ τοῦ ἑτέρου κόμματος ἄτινα ἐκπροσωποῦσι καὶ διευθύνουσι ὁ κ. Τρικούρης καὶ ὁ κ. Δηλιγιάννης. Ὁ ἀνταγωνισμὸς μετὰ τῶν δύο κομμάτων τούτων, διὰ τῆς παρατάσεως αὐτοῦ καὶ τῆς χρήσεως ἐν αὐτῷ ὅπλων ἀπηγορευμένων παρ' ἄλλοις κράτεσι, μετετρέπη εἰς ἐχθρότητα ἐγκλείουσαν ὅλους τοὺς πολιτικοὺς καὶ κοινωνικοὺς κινδύνους, διότι αὐτὴ μετεδῶθη εἰς τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ καὶ διήρε-

σεν αὐτὰς εἰς ὁμοιομόρφους τύπους τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἀνταγωνιζομένων δύο φατριῶν. Τὸ ἐν κόμμα οὐδεμίαν ἀρετὴν ἀναγνωρίζει εἰς τὸ ἕτερον, οὐδεμίαν ὑγιά ἀρχὴν ὁμολογεῖ διὰ τὸ ἀντίπαλον, καταγγέλλονται δ' ἀμοιβαίως ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις καὶ δὴ ἐπὶ προδοσίᾳ τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν γένει, διὰ τὰ μὴ καταδείξωμεν τὰς ἐπὶ παντὶ ζητήματι ἀντιθέσεις των, ὅπερ ἤθελε φέρει ἡμᾶς πολὺ μακράν. Ἡ ἀντιπολίτευσις λέγει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν «δὲν στρίβεισαι ἐπὶ τῆς συνειδήσεως τοῦ τόπου ἧτις ἀπεκέρχεται τοὺς βουλευτὰς οἵτινες σὲ ὑποστηρίζουσιν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ καὶ οὗς συγκρατεῖς διὰ τῆς θυσίας τῶν ὑφίστων συμφερόντων τοῦ Κράτους καὶ τῆς διαφορᾶς τῶν χαρακτήρων διὰ τοῦτο σὲ ὑπολαμβάνω ἐχθρὸν τοῦ ἔθνους καὶ ἀγωνίζομαι νὰ ματαιώσω δι' ὄλων τῶν μέσων τὰ προδοτικὰ ἔργα σου: τοῦτο δὲ θὰ εἴπῃ καὶ ὁ λαὸς διὰ τῆς ψήφου του κατὰ τὰς ἐπικειμένας ἐκλογάς.» Ἐκ τούναντι, ἡ Κυβέρνησις λέγει εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν ὅτι, «τὸ ἔθνος διασκεδάζει μὲ τοὺς κατ' ἐμοῦ ἀγῶνας σου, οἵτινες δὲν ἔχουσιν οὐδὲ τὴν ἀρνητικὴν ἀρετὴν νὰ μὴ ὦσι γελοιοί. Τὸ ἔθνος γνωρίζει τὴν ἀνικανότητά σου ἐκ τοῦ παρελθόντος καὶ τῆς στειρότητος τῆς πολιτικῆς σου, ἐν ἐμοὶ δὲ ἀναγνωρίζει τὸν ἀνορθωτὴν τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ εὐεξίας, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸν σωτήρα του ἔγγιζει δ' ἡ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ δείξῃ τὴν πρὸς με ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ.» Καὶ ἐντούτοις ὁ ὑποψήφιος π. χ. κ. Ρικάκης ἀσπαζόμενος τὰς ἰδέας τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἔσον ἀφορᾷ τὴν ποιότητα καὶ τὴν ἠθικότητα τῆς Κυβερνήσεως, ὑπὸ ταύτας τὰς ἰδέας κατέρχεται εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ κατέρχεται εἰς αὐτὸν κρατούμενος ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ κ. Θάνου Κανακάρη, ὑπουργοῦ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικουπῆ καὶ λέγει εἰς τοὺς ἐκλογεῖς του, «μίαν ψήφον δι' ἐμὲ καὶ μίαν ψήφον διὰ τὸν σύντροφόν μου, ἵνα ἐκδηλώσητε τὴν θέλησίν σας καὶ τὸ περὶ τῆς Κυβερνήσεως φρόνημά σας.» Καὶ ἔπειτα λέγομεν ὅτι δὲν παίζομεν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς κωμῶδιαν τοῦ χειρίστου εἶδους!

Ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς λυσσώδους διαπάλης τῶν φατριῶν, ὁ λαὸς καλεῖται ν' ἀποραθῇ διὰ τῆς ψήφου του περὶ ἐκατέρου τῶν τῶσφ δεινῶς συγκρουομένων κομμάτων, νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν περὶ τῶν πάντων ἀμφισβήτησιν, νὰ δείξῃ εἰς τὴν Βασιλείαν τίνος κόμματος τὴν πολιτείαν ἀσπάζεται καὶ στέργει ἐν τῇ διοικήσει τοῦ Κράτους καὶ τῇ διαχειρίσει τῶν ὑφίστων αὐτοῦ συμφερόντων, ἐπαναφέρει τὴν κανονικώτεραν κίνησιν εἰς τὴν πολιτικὴν μηχανὴν καὶ τὴν ἡρεμίαν εἰς τὰ τετραγαμμένα πνεύματα τῶν πολιτῶν. Ἄλλ' εἶναι δυνατόν νὰ ἐπέλθωσιν ὅλα ταῦτα, ὅταν ὑποψήφιοι ἀνῆκοντες εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀντιπάλους φατριας παρίστανται πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἐν ἐκλογικῷ συνδυασμῷ καὶ λέγουσι πρὸς αὐτοὺς, «ἡ θὰ ψηφίσῃτε ὑπὲρ ὄλων ἡμῶν εἰς μάτσο, ἢ δὲν θέλομεν ποσῶς τὴν ψήφον σας. Μὴ ἐρωτᾶτε εἰς ποίαν πολιτικὴν ἀπόχρωσιν ἀνήκει ἕκαστος ἡμῶν, ἴδατε μόνον ὅτι εἴμεθα συνδυασμένοι καὶ ἀκούσατε ὅτι ἐν συνδυασμῷ καὶ ἐνιαίαν ζητοῦμεν τὴν ψήφον σας» εἴμεθα ἐν τῇ πολιτικῇ ἡ μυθολογούμενη Χίμαιρα! Εἴθε ἀγύρται, ὦφειλε τὸ ἔθνος ν' ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς κυρίους τούτους, εἴθε κωμῶδι τοῦ χειροτέρου εἶδους

καὶ διὰ τοῦτο σὰς σφυρίζω καὶ σὰς ἐκδιώκω τῆς πολιτικῆς σκηνῆς, ὅπως ἀρμόζει εἰς τοὺς ἐξασκούντας τῶσφ χονδροειδῶς τὸ ἐπάγγελμά σας. Λαίπῳ καὶ ἡ ἐν τῇ πολιτικῇ κινήσει διάστασις σας καὶ ἡ ἐν τῇ ἐκλογικῇ παλαίστρᾳ ἔνωσις σας, ἓνα ἔχει σκοπὸν, τὴν ἐξυπηρέτησιν ταπεινῶν καὶ προσωπικῶν συμφερόντων καὶ τὴν ἐξαπάτησιν τοῦ κοινῶν. Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς πολιτικῆς κινήσεως ἐπαίξετε τὸν ρόλον σας καλῶς μετρημισμένοι καὶ μὲ προσωπικά Κινκινάτων, σήμερον ὅμως τὴν πρὸς ἐμὲ περιφρόνησίν σας ὠθεῖτε μέχρι τοῦ νὰ παρασταθῆτε καὶ ζητήσητε τὴν ψήφον μου καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην μου ἄνευ κωλύρων καὶ προσωπιδῶν, οἷοι πραγματικῶς ἐστὲ, δηλ. ἀγύρται καὶ κωμῶδοί. Κρημνισθῆτε ἀπ' ἐδῶ!

Ἄν ἡ πολιτικὴ ἀνατροπὴ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν ἐμβάλλῃ εἰς τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἀκόμη τοιούτους λόγους, πρέπει νὰ ἐμβάλλῃ αὐτοὺς εἰς τὴν συνειδήσιν τῶν ὑποψηφίων ὁ πρὸς ἑαυτοὺς σεβασμὸς, ἐὰν διατηρῶσιν ἀκόμη τοιούτον πρὸς ἑαυτοὺς σεβασμὸν. Οἱ μικτοὶ λεγόμενοι συνδυασμοὶ εἶδει νὰ καταδικασθῶσιν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν πολιτικῶν κομμάτων, διότι ἀμφοτέρων μειοῦσι τὴν πολιτικὴν δύναμιν καὶ τὴν ἠθικότητα. Οἱ μικτοὶ συνδυασμοὶ θὰ διαιωνίσωσι τὴν παρ' ἡμῖν ὑφισταμένην πολιτικὴν κρίσιν, ἐν μέσῳ τῶν αὐτῶν ἀμφιβολιῶν περὶ πάντων καὶ θὰ καταδικάσωσι τὸν τόπον νὰ παρίσταται διηνεκῶς πρὸ λυσσώδους πολιτικοῦ ἀγῶνος ἀνακόπτοντος τὴν πρόοδόν του ἀνὰ πᾶν βῆμα. Ὑπέρτατον ἐθνικὸν συμφέρον ἐγκτεῖται νὰ γνωρίσῃ ὁ τόπος καὶ ἡ Βασιλεία τίνος τὸ ἔθνος κατὰ πλειοψηφίαν θεωρεῖ σωτήρα καὶ τίνος λυμαιώνας, καὶ τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον ἐὰν τεθῇ τὸ ζήτημα ἐκεῖνο σαφῶς εἰς τὴν ψήφον τῶν ἐκλογῶν· δὲν τίθεται δὲ ποσῶς διὰ τῶν μικτῶν συνδυασμῶν, οἵτινες διὰ τοῦτο πρέπει δι' ὄλων τῶν μέσων ν' ἀποδοκιμασθῶσιν ὑπὸ τῆς νοήμονος καὶ πεφωτισμένης μερίδος τοῦ ἔθνους.

Ἡ ἀξία τῆς ἐλευθερίας.

II.

Τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ἀφοῦ ἤμας καὶ ἐδοξάσθη διὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ προήγαγε τὰ φῶτα καὶ τὸν πολιτισμὸν, μετὰ ταῦτα διεφθάρη καὶ παρήκμασε κοινωνικῶς καὶ πολιτικῶς, ὑποδουλώθη δὲ ὡς ἐκ τούτου εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων. Κατὰ τὴν ὑποδουλώσιν του δὲ ταύτην δὲν ἠνόησεν οὔτε τί ἀπώλεσεν· ἐλαμβάνον δὲ ὡς ἐλευθερίαν τὴν διαφθορὰν καὶ ἀκολασίαν, ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ἀπώλεια τῆς ἐλευθερίας του συνίστατο εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς περὶ τὴν διαφθορὰν καὶ ἀκολασίαν ἐλευθερίας του, εἰς τὴν ἀπώλειαν τῶν ἐκ τούτων ἀγαθῶν! Ἀπέδιδε δηλονότι εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἔνοιαν καὶ ἀξίαν, ὅποιαν ἔχουσι πάντοτε περὶ αὐτῆς οἱ παρακμάζοντες λαοί. Ἐνόμιζεν ὡς ἐλευθερίαν τὸ προσωπικὸν τῆς ἐλευθερίας. Πλείστας ἔσας ἐσφαλμένας καὶ ψευδεῖς ἰδέας περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν παρακμαζόντων, ἢ μὴ σωφρονούντων, ἢ καὶ πλανωμένων ἐνίοτε λαῶν ἐν στιγμαῖς ἐνθουσιασμοῦ ἢ ἀνοησίας ἀναγράφει ἡ ἱστορία. Ἀναφέρομεν μόνον ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο, ὅτι ἐπὶ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ὡς ἐλευθερία ἐνομισθή παρὰ τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ ἡ κατάργησις τῶν πόντων, ἔπειτα δὲ ἡ ἀνακήρυξις τῆς Ὁρθοκείας τοῦ Ὁρθοῦ λόγου, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ δικαίωμα τοῦ φρονεῖν ἀδίκως χιλιάδας ἀθῶν πολιτῶν, ἐν ᾧ

νόματι τῆς κινδυνευούσης ὄψεν ἐλευθερίας! Τότε καὶ ἡ εὐγενὴς κυρία Ῥολὰν ἀνεφώνησε τοὺς ἐξιομνημονεύτους ἐκείνους λόγους, οἵτινες εἶναι κίονος διαμαρτυρία κατὰ τῶν καταχρήσεων τῆς ἐλευθερίας. «Ἐλευθερία, Ἐλευθερία, πόσα ἐν ὀνόματι σου διαπράττονται κακοεργήματα!»

Ἐἶχε λοιπὸν μέγιστον δίκαιον ὁ Μοντέσκιος εἰπὼν πολὺ πρότερον, ὅτι αἰεὶ οὐδὲν ἄλλο ἀντικείμενον ἀπεδόθησαν τσαῦται καὶ τοιαῦται παράδοχοι ἔνοιαι καὶ σημασίαι ὅσαι εἰς τὴν ἐλευθερίαν. «Ἐκαστος λαὸς ἔσχε διάφορον περὶ αὐτῆς ἔνοιαν, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν του, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ὁ αὐτὸς λαὸς ἀπέδωκε κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διάφορον ἔνοιαν καὶ σημασίαν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ ἀγνοία τῆς ἀληθοῦς ἐνοίας τῆς ἐλευθερίας εἶναι ἄμεσος συνέπεια τῆς ἠθικῆς παρακμῆς, πολλάκις δὲ καὶ τοῦ παραλόγου ἐνθουσιασμοῦ τῶν λαῶν. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ Ἕλληνες ἐκεῖνοι μετὰ τὴν παρακμὴν των ἠγνόουν τί ἐστὶν ἐλευθερία, καὶ εὐκόλως ὡς ἐκ τούτου ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Μετὰ τὴν ὑποταγὴν των ἡ ἐλευθερία ἀπώλεσε δι' αὐτοὺς πᾶσαν ἀξίαν, κατέστη ἀντικείμενον ὀρωρούμενον καὶ ἀφατρούμενον κατ' ἀρέσκειαν παρὰ τῶν Ῥωμαίων αυτοκρατόρων. Μετὰ τὴν ὑποδουλώσιν των, ταπεινούμενοι ὁσμημέραι καὶ διαφθειρόμενοι, ἤρξαντο ἀφοσιούμενοι εἰς τοὺς κατακτητὰς καὶ κολακεύοντες τοὺς αυτοκράτορας, ὅπως οὗτοι ἐπιτρέψωσιν αὐτοῖς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἐλευθερίας, κατὰ τὴν τότε παρ' αὐτῶν ἀποδοδομένην αὐτῇ ἔνοιαν καὶ σημασίαν. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ περιποιήθησαν καὶ ἐκολάκευσαν τὸν Νέρωνα, ὥστε οὗτος συγκινηθεὶς ἐδῶρησεν αὐτοῖς ἐν Κορίνθῳ τὴν ἐλευθερίαν! Οὗτοι δὲ ἔσπευσαν νὰ ἀνακηρύξωσιν αὐτὸν σωτήρα καὶ εὐεργέτην καὶ νὰ τὸν λατρεύσωσιν ὡς θεόν. Οἱ ἄθλιοι ἐκεῖνοι, τί τὴν ἤθελον τὴν ἐλευθερίαν ἐκείνην; Ἐνόμισαν ὅτι ἐσώθησαν, διότι τοῖς ἐδώρηθη ἡ ἀρχαῖος πλέον δι' αὐτοὺς ἐλευθερία, ἡ ἄνευ σημασίας καὶ ἀξίας τιμὴ, ἐν ᾧ συγχρόνως ἐταπεινούοντο καὶ ὑποδουλοῦντο εἰς τὴν πραγματικώτεραν καὶ ἀτιμωτέραν τῶν δουλείων, τὴν ἠθικὴν δουλείαν, ἧτις εἶναι ἡ δουλεία τῆς ψυχῆς. Μεγάλῃ λοιπὸν χαρᾷ καὶ τελεταὶ καὶ ἑορταὶ παρὰ τῶν διεσθαρμένων ἐκείνων ἐτελέσθησαν, διότι τοῖς ἐδώρηθη ἡ ἐλευθερία. Μεγάλαι τελεταὶ καὶ ἑορταὶ πρὸς τιμὴν τοῦ Νέρωνος. Ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Νέρωνα! Ἐλησημόνησαν οἱ ἄθλιοι ἐκεῖνοι τὸν νόμον τῆς ἱστορίας, καθ' ὃν ἡ ἐλευθερία ἀποκτάται δι' ἀγῶνων καὶ θυσιῶν, καὶ οὐχὶ διὰ χμαερπῶν κολακειῶν, διατηρεῖται δὲ διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς φρονήσεως, καὶ οὐχὶ διὰ τελετῶν καὶ ἑορτῶν, διὰ τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς ἠθικῆς ὑποδουλώσεως.

Ὁ Νέρων λοιπὸν ἐδώρησεν ἐν Κορίνθῳ, τελευτήσας ἑορτῆς τιμῆς, τὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν Μαραθωνομάχων καὶ Σαλαμινομάχων! Ἐσθάθησαν δὲ οὗτοι χαρὰν μεγάλην καὶ ἐτέλεσαν ἑορτὰς πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τοῦ Νέρωνος! Ἡμιλλῶντο δὲ οἱ ἄθλιοι ἐκεῖνοι τίς νὰ τὸν κολακεύσῃ περισσότερο, τίς νὰ τῷ προσφέρῃ περισσότερο καὶ πολυτιμώτερα δῶρα. τίς νὰ τὸν παραστήσῃ ὡς μεγαλειώτερον ἐθνικὸν εὐεργέτην, τίς νὰ ἐξευτελισθῇ καὶ ταπεινωθῇ περισσότερο, τίς νὰ τὸν λατρεύσῃ κολακευτικώτερον, τίς νὰ τὸν ἀνακηρύξῃ μεγαλειώτερον καὶ ἐνδοξώτερον θεόν, τίς νὰ ὑποδοῦ μὴ ἢ προθυμώτερον! Ὅποιον αἰσχός!

Ἐν τούτοις, ὡς ἦν ἐπόμενον, ἡ δωρηθεῖσα αὐτῇ ἐλευθερία εἰς οὐδὲν ἀγαθὸν τοῖς ἐχρησίμωσεν, ἀπειναντίας συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ προαγάγῃ τὴν ἀθλιότητά των καὶ νὰ τοὺς ὑποδουλώσῃ ἀσφαλέστερον εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων. Ὡς ἐκ τούτου, χωρὶς νὰ τοὺς προξενήσῃ οὐδεμίαν ἀληθῆς ἐντύπωσιν, ἡ ἐλευθερία αὕτη ἀρνήθη μετ' ὀλίγον ἀπ' αὐτῶν διὰ διατάγματος παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥώμης Οὐεσπεσιανοῦ, εἰπόντος

δτι «οί Έλληνες απέμαθον τήν έλευθερίαν.» Ο Παισανίος λέγει περί τούτου, «Είς έμφύλιον στάσιν προήχθησαν, και σφας υποτελείς τε αυθις ο Ούεσπεσιανός είναι φόρων και ακούειν εκέλευσεν ηγεμόνας, αποοεμαθηκέναι φήσας τήν έλευθερίαν τδ Έλληνικόν.»

Ένω κατά τήν εποχήν των Άντωνίων έβασίλευεν έν Έλλάδι ήθική και οικονομική αθλιότης, έντοτούς υπήρχον άνθρωποι, επαγγελόμενοι τόν σπουδαίον, γράφοντες διθυράμβους, όπως κολακεύσων τούς αυτοκράτορας, διά τήν ευημερίαν και πρόοδον του λαού, και παριστώντες τούτον ως ευτυχη και ευδαίμονα! Είς τούτων, ο Αίλιος Άρριστείδης, έν τέλει λόγου του τινός, διά να παραστήση τήν ευτυχίαν και ευημερίαν του λαού, απευθυνόμενος προς τόν αυτοκράτορα, λέγει, «ώ φως της ανθρωπίνης ευδαιμονίας» νυν απαντες άνθρωποι τήν αληθη ευδαιμονίαν εύρηκέναι δοκοουσιν!» Η αυλοκολακεία είναι πάντοτε οίωδος και αποτέλεσμα παρακμής και διαφθοράς. Νομίζων δέ ο κόλαξ ούτος, οτι αι Αθηναι αποτελοουσι τήν δλην Έλλάδα, έγραφε διά να παραστήση τήν δθηεν λαμπρότητα και ευδαιμονίαν αυτών, «Επί δέ της πάντα άριστης και μεγίστης της νυν καθεστηκυίας τά πρεσβείας, ωστε έχει του Έλληνικού και πέπραγεν ουτως, άνωτε μη ραδίως άν τινα τ' αρχαία των παρόντων συναύξασθαι.» Ητοι, κατά τήν ώραίαν μετάφρασιν του συγγραφέως των «Νεοελληνικών», «Η πόλις των Αθηνών, ήτις είναι υπέρ ποτε άριστη και μεγίστη, κατά τήν εποχήν ταύτην έχει τήν ηγεμονίαν πάσης της Έλλάδος, και ευημερεί επί τοσοούτον, ωστε δέν τη είναι εύκολον τίνα εκ των αρχαίων να προτιμήση άντι των παρόντων!»

Ναι μόν αι Αθηναι τότε, ως και τινες άλλαι πόλεις, λίαν ευάριθμοι, απήλαυον σχετικώς τινος ευημερίας, αλλά τί εσήμαιεν αυτη, όταν έφ' ολης της άλλης Έλλάδος έβασίλευεν ή έρημία και ή αθλιότης; Η Έλλάς τότε παρουσίαζε, κατά τούς ιστορικούς, παραδοξόν τι κρμα αρχαϊκής λαμπρότητος και ύφους αμείνης μηδαμνήο τητος, τούτέστι σύνολόν τι ισορικήο λαμπρότητος και παρούοσης αθλιότητος. Ο ειρημένος Άρριστείδης επεφώνει προς τούς Ρωμαίους, διά να κολακεύση αυτούς, «Υπό τήν προστασίαν ύμων εγειρονται νυν πάσαι αι έλληνικαι πόλεις εις νέαν άκμήν» αι παραλιν και αι μεσόγειαι πεδιάδες επληρώθησαν πόλεων, ών τινές μόν παρ' ύμων ιδρύθησαν, άλλαι δέ εξεστάθησαν» ύμεις μεριμνάτε περί των πόλεων των Έλλήνων, ως των ύμετέρων τροφείων, προστατεύετε αυτάς, διά των χειρών ύμων ανεγειρετε τας πεπτωκυίας, χορηγείτε εις τας κρείττονας, όσαι άλλοτε είχαν τήν ηγεμονίαν, έλευθερίαν και αυτονομίαν, και διοικείτε τας λοιπάς μετά μετρίοτητος, μεγάλης φειδοϋς και επιμελείας» πάσαι πληθουσι γυμνασίων, κρηνών, στοών, ναών, εργαστηρίων και σχολών.» Έν τούτοις ιδού τί λέγει ο Παισανίος περί μιās των πόλεων τούτων. «Η Πανόπεια έστι πόλις Φωκείων, ειγε ονομάσαι τις πόλιν και τούτους, οις γε ούκ αρχεία, ού γυμνάσιον έστιν, ού θέατρον, ούκ' άγοράν έχουσιν, ούχ' ύδωρ κατερχόμενον εις κρήνην, αλλά έν σέγγαις οίκοις, κατά τας καλύδας μάλιστα τας έν τοις όρεσιν, ένταυθα οίκουσι επί χαράδρα» Απειροι δέ πόλεις και ναοι, και' αυτόν, έν τη Αττικη, τη Βοιωτια, τη Φωκίδι, και πρό πάντων έν τη Πελοποννήσφ, είχαν μεταβληθη εις έρειπια και έρημίαν και αθλιότητα Πλείσαι δέ των πρώτων μεγάλων και πλουσίων έλληνικών πόλεων είχαν πρό πολλού έρημωθη και μεταβληθη εις γαίλας σπειρομέναις και βοσκάς, κατά Δίωνα τόν Χρυσόστομον. Έν Εύβοια, ως έλεγε τότε ρήτωρ τις, ατου Ηρακλέους και των άλλων θεών και ήρώων τά αγάλματα καλύπτουσι

ται σχεδόν εξ ολοκλήρου υπό χόρτων».

Και έντοτούς οι Έλληνες είχαν γίνει ευτελέστατοι κόλακες των Ρωμαίων, κατά τούς ιστορικούς, και ή έλευθερία, ής απήλαυον, ήτο μάλλον ψευδής και εικονική ή πραγματική. Τί ήτο ή έλευθερία των Ροδίων, όταν αυτη, κατά τόν ειρημένον Δίωνα τόν Χρυσόστομό, εξηγοράζετο διά χαλικών ανδριάντων, εγειρομένων εις πάντα Ρωμαίων, δν ή τύχη έφερεν εις Ρόδον; και τί εις εκείνους τούς Έλληνας, οιτινες εθεώρουσαν τούς ανδριάντας των αυτοκρατόρων ιερωτέρους παρά τά του Όλυμπίου Διός αγάλματα;

Οι συγγραφεις αναφέρουσι πληθος ανδριάντων ανεγειρθεντων έν Έλλάδι προς τιμήν των αυτοκρατόρων της Ρώμης.

Έν Αθηναίς επί του θεάτρον, όπου εδιδάσκοντο άλλοτε αι τραγωδίαί του Σοφοκλέους και του Εύριπίδου, παρίστανον τότε οι γελωτοποιοι και οι γόητες, εις ους πολλάκις οι τότε Έλληνες ανήγειρον και ανδριάντας! Το θρησκευτικόν αισθημα είχε πολυ πρότερον έντελής παρακμής, τινές δέ φιλοσοφούντες δθηεν ήρχισαν και να εμπαιζουσιν αναφανδόν τήν θρησκείαν. Ουδεμία υπήρχεν ιδέα περί ύψηλου τινος και δημοσίου συμφέροντος, πάντες είχαν αφιερωθη εις τδ προσωπικόν. Η ήθική εθεωρείτο ως άνοησία. Η δέ άρετή είχε καταστη άντικειμενον περιφρόνησεως!

Αντι των Μαραθωνομάχων και των ήρώων του Λεωνίδα ανεβλάστησεν ήδη, κατά τούς ιστορικούς, γεννάτις διεφθαρμένη, εκδοτος εις τήν τρυφήν και τήν ηδυπάθειαν, και ανεπίδεκτος γενναίων αισθημάτων και αναμνήσεων δόξης προπατορικής.

Βοχάτη πηνία και αθλιότης έβασίλευε τότε έν Αθηναίς, και έν τούτοις ή πολυτέλεια και ή ακολασία έφθασαν εις σημεϊον άπίστευτον. Αφου δέ συνείθισαν πάντες εις τόν πολυτελή και ακόλαστον και έν άργία βίον, δέν τοις ήτο δυνατόν επειτα να τόν μεταβάλλωσι και να γίνωσιν οικονομοι, σώφρονς και εργατικοι, και διά τούτο ή αθλιότης όλονέν προώδευε παρ' αυτέις.

Ο Πλούταρχος προσεπάθει διά των συμβουλών του να συνετίση και τούς έν άργία καταναλισκοντας τόν βίον πτωχούς και τούς έν άσωτίω διάγοντας πλουσίους, οιτινες κατεδαπάνων τόν πλουτόν των και έλάμβανον καθ' εκάστην δάνεια, διά να έντροφώσι και σπαταλώσι και επιδεικνυνται. Και εις εκείνους μόν συνίστα τήν εργασίαν και τόν έντιμον και σώφρονα βίον, προς τούτους δέ έλεγεν, «Η τρυφή ύμων παρήγαγε χρυσοχόους και άργυροκόπους και μυραφούς και ανθοδάφους» διότι δέν δανείζεσθε ένκεν άρτου και οίνου, άλλ' ίνα έχητε χωρίο, άνδράποδα, υποζύγια, τρικλίνους και πλουσίας τροπέζας, ή ίνα δαπανάτε αφειδώς εις πανηγύρεις, τας όποιαις διδέτε εις τας πόλεις, διά να κάμνητε επιδείξιν άκαρπον και άχαρίστον.»

Επί Αδριανού, αφ' ένδς μόν υπήρχον άτομα τινα πλουσιώτατα, ανεγειρονται και κατοικούντα εις λαμπρά μέγαρα και διαιτώμενα έν τρυφή και απολαύσει, άγνοούντα πάσαν οικονομίαν και άρετήν, αφ' έτέρου δέ υπήρχε τδ πολυ πληθος, όπερ διετέλει εις μεγίστην ένδειαν, κατοικούν σχεδόν εις καλύβας και αθλίως διαιτώμενον. Τούτο ήτο απόδειξις της έσχάτης παρακμής, διότι κατά τήν οικονομικήν επιστήμην, είναι σημεϊον οικονομικής και κοινωνικής αθλιότητος, τδ φαινόμενον, καθ' ό δ πλουτός περιορίζεται εις άτομα τινα, πάντες δέ οι άλλοι πένονται, καθότι άπόλλυται τότε ή τόσον αναγκαία διά τήν κοινών οικονομική ισορροπία, απειλείται δέ ή ύπαρξις της μέσης κοινωνικής τάξεως, ήτις αποτελεί αυτην τήν κοινώνίαν.

Τιαύτη ήτο τότε ή κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Έλλάδος, ή δέ πολιτική έτι αθλιωτέρα. Ο Πλούταρχος, έλέγχων τούς τότε προϊσταμένους των της πολιτείας, έλεγε προς αυτούς, «Είς ύμας δέν άρμόζουσιν οι λογισμοί εκείνοι, ους ο Περικλής αυτός υπεμήνησεν εκ αυτώ

όσάκις αναλάμβανε τήν χλαμύδα. Πρόσεχε, Περικλείς, έλευθέρων άρχεις Έλλήνων, άρχεις πολιτών Αθηναίων!

Επί της Έλλάδος τότε έβασίλευεν ή κοινωνική διαφθορά, άπαρτιζόμενη από τήν εκλυσιν των ήθών, τήν περιφρόνησιν πάσης άρετης, τήν παρακμήν του θρησκευτικου αισθήματος, τήν τρυφήν και παντάς ειδους απολαύσεις, τήν χλεύην προς πάσαν ήθικήν αξίαν, τήν χλιδήν και ακολασίαν, τήν επιδείξιν και τήν πολυτέλειαν, τήν σπατάλην και άσωτίαν, τήν οικογενειακήν άμειλίαν και άπιστίαν, τήν οικονομικήν άνισορροπίαν, τούτέστι τόν υπερβολικόν πλουτον αφ' ένδς και τήν υπερβολικήν πηνίαν αφ' έτέρου, τήν προτίμησιν και έξυπνότησιν του άτομικου συμφέροντος και τήν θυτίαν του γενικου, τήν χλεύην πάσης ύψηλης ή έθνικής ιδέας, τήν χρηματολατρείαν και άσυνειδησίαν, τήν λατρείαν της ύλης έν γενεί, τήν επιπολαιότητα και ανηθικότητα της νεολαίας, τήν αυλοκολακείαν και τήν χαμέρπειαν, τας ανηθικους έορτάς και πανηγύρεις, τας άνοήτους τελετάς και τιμάς, τά άσεμνα θεάματα και τας διασκεδάσεις, κτλ. κτλ. Ταυτα πάντα, αποτελούντα τήν κοινωνικήν διαφθοράν, συνεπάγονται και τήν πολιτικήν, αυτη δέ τήν άπόλειαν της έλευθερίας, ή και τήν καθιέρωσιν νέου ειδους δουλείας, της δουλείας της έλευθερίας.

Όμου μετά της κοινωνικής διαφθοράς πρώοδευε και ή πολιτική, και ο δημοσιος βίος ουδεμίαν τότε έν Έλλάδι ειχεν αξίαν. Σημειωτέον οτι οι Ρωμαίοι είχαν επιτρέψει εις τήν υποδουλωθείσαν Έλλάδα πλείστας όσας έλευθερίας, ως δέν είχαν χορηγήσει εις τούς άλλους υποτελείς λαούς, διότι έτίμων τήν αρχαίαν αυτης ευκλείαν και λαμπρότητα ως και τούς πεπαιδευμένους αυτης άνδρας. Αλλ' εις τί έχρησιμευον αι έλευθερία αυται εις λαόν διεφθαρμένον, παρηκμακτότα και άθλιον; Η αξία της έλευθερίας ήτο τότε δι' αυτόν μηδαμινή, και ή αθλιότης εκυριάρχει τότε επί της Έλευθερίας.

I. A. Γ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Τινές των πολιτευτών του ήμετέρου Νομού παρεπονήθησαν ήμιν οτι δθηεν ο «Φορολογούμενος» πραγματευόμενος περί αυτών τούς ήδίκησεν έν τη έκτιμήσει και τη κρίσει της πολιτείας των: έχουσι άδικον, διότι ή εφημερίς αυτη αναπτύσσουσα τας ιδέας της περί των πολιτικων πραγμάτων, εις ταυτα μόνά αποβλέπει, χωρίς να λαμβάνη υπ' όψιν τά πρόσωπα» δέν ανεγειρεται κριτής μεταξύ των προσώπων, ουδδ εκλήθη διαετητής μεταξύ αυτών. Αν ή αντιπολιτευσις παραπαίει, εξετάζει τας αιτίας των σφαλμάτων αυτης και τά αποτελέσματα τούτων» αν τά πρόσωπα ταυτα επταισαν πλείοτερον ή όλιγώτερον όλιγον ενδιαφέρει» τδ οδισώδες είναι κατά πόσον ή πολιτεία της αντιπολιτευσεως εξευτελλίζει τούς κοινοβουλευτικούς θεσμούς και ποια έχει αποτελέσματα επί της πολιτικής τάξεως. Η εξέτασις του τίς παίει πλείοτερον ή όλιγώτερον και τίς έχει πλείοτερον ή όλιγώτερον δικαον να συντελή εις τόν χαλασμόν των θεσμών και εις τήν διαφθοράν των χαρακτηρών, ανήκει εις άλλην σφαίραν εις ήν ουδέποτε κατήλθεν ο «Φορολογούμενος». Τδ συμφέρον των προσώπων δέν έγένητο ποτέ άντικειμενον της δημοσιεγραφικής ήμών εργασίας.

— Τά των συνδυασμών των υποψηφίων Βουλευτών του Νομού ήμών δέν αναγράφουσι, διότι ουδεμίαν παρέχομεν πίστιν εις τά γενόμενα και αποφασίζόμενα: τόσαι παλιντροπιαί λαμβάνουσι χώραν, τόση δυσπιστία επικρατεί μεταξύ των δημοφώνων υποψηφίων, ώστε θά ήτο μωρόν εκ μέρους ήμών άν εκρίναμεν αξία προσοχής τά γενόμενα και διαδιδόμενα. Αλλάς τε έχομεν και τήν πεποιθησιν οτι μέχρι της παραμονής της

επιλογής θά παραστάθωμεν μάρτυρες παραδοξοτάτων μεταβολών εν τῇ θέσει τῶν υποψηφίων και ἀπροσδοκῆτων ἀλλοιώσεων εν τοῖς φρονήμασιν αὐτῶν.

— Πιστεύεται ἐντούτοις ὅτι ὁ συνδυασμὸς τῶν υποψηφίων τῆς συμπολιτευσεως καταρτίσθη ἤδη, ὅσα δὲ λέγονται περὶ τοῦ ἐναντίου, λέγονται πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν περιστάσεων και πρὸς ἐκνοποίησην προσωπικῶν μικροφλοιστριῶν.

— Προσέτι λέγεται ὅτι ἐγένετο δυνατὴ και ἡ συνεννόησις μεταξὺ τῶν τῶς ἀντιθέτων δύο μερίδων τῆς ἐνταῦθα ἀντιπολιτευσεως και ὅτι θά πηχθῇ εἰς συνδυασμὸς ἐκ τῶν υπολειθθέντων υποψηφίων.

— Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τὴν καταγορηματικὴν και μεμαρτυρημένην διάψυξιν τοῦ ἡμετέρου συμπολίτου κ. Ἀρ. Κοντογούρη, δι' ἧς ὁ αὐτὸς μετ' ἀγανακτικῆς ἀποκρούσει τὴν μομφὴν ὅτι διαπραγματεύθη, εἴτε ἐπ' ἰδίῳ ὀνόματι, εἴτε και ἐπ' ὀνόματι τῶν συναδελφῶν του, περὶ προσχωρήσεως τῶν εἰς τὸν συνδυασμὸν τῆς συμπολιτευσεως. Δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον ἡμῖν ν' ἀμφιβάλλωμεν περὶ τῆς ἀληθείας τῆς δηλώσεως τοῦ κυρίου Κοντογούρη, διότι ἐγνωρίσαμεν αὐτὸν τίμιον πολιτευτὴν και σεβόμενον ἑαυτὸν και τοὺς ἄλλους.

— Διερχόμενος τῆς πόλεως ἡμῶν ὁ ἐν Ἀθήναις Πρόξενος τῆς Γερμανίας κόμης Βεσδέλεν διέτριψεν ἐν αὐτῇ ὀλίγηρον τὸ παρελθὸν Σάββατον, ξαναγύμνομενος δὲ πικρὰ τοῦ ἐνταῦθα ὑποπροξένου τῆς Γερμανίας κ. Ἀλ. Ἀμβούργου ἐπεσκέθη και μετ' ἐπιστάσις ἐξήτασε τὰς σταφιδικὰς ἐργασίας παρεκλούθησας αὐτὰς εἰς τὰ καθήκιστα. Ἠρώτησε περὶ πολλῶν σχετικῶν τοῦ σταφιδικοῦ ἐμπορίου και εἰδείξεν ὅτι ἐνδιαφέρεται νὰ μάθῃ τὰ κατ' αὐτό. Ἐρωτηθεὶς ἐὰν ἐπίκειται ἐλάττωσις ἢ κατάργησις τῶν δασμῶν τοῦ ἐν Γερμανίᾳ εἰσαγομένου σταφιδοκάρπου ἀπήντησεν ὅτι τοιοῦτον τί δὲν φαίνεται ἱεπιμέμενον. Ἐντούτοις ὁ υποπρόξενος κ. Ἀλ. Ἀμβούργου, μετὰ τοῦ ζήλου ὃς διακρίνει πάντοτε τὴν ἑαυτοῦ οἰκογένειαν εἰς ὅτι ἀφάρᾳ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν γενικῶν τοῦ τόπου συμφερόντων, θερμῶς συνηγόρησεν ὑπὲρ τῆς ἀρσεως τοῦ δασμοῦ, κατέδειξε δὲ τῷ κ. Πρόξενῳ ὅτι ἡ Γερμανία ἀντὶ τῆς καταργήσεως τοῦ δασμοῦ τῆς σταφίδος ἐδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ δασμολογικὰ ἀνταλλάγματα ἀξιόλογα, δίδοντα νέαν ὄψιν εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς καταναλώσεως πολλῶν τῆς Γερμανικῆς βιομηχανίας εἰδῶν. Ὁ κόμης Βεσδέλεν ἐπεσκέθη και τὸ κατάστημα τῆς οἰνοποιτικῆς ἐταιρίας Ἀχαῖα ἐξήτασε τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ και ἐπήνεσεν αὐτὴν, εἶδε τὴν ἐξοχὴν και ἠεχαριστήθη ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς μονῆς Γεροκουσίου θέας. Ἀνεχώρησε τὴν ἐπομένην διὰ τὸ ἐξωτερικὸν τὰ μᾶλα εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του.

— Ὁ νέος ὑπαστυνόμενος κ. Κωνστ. Γκότσης μόνον πέντε ἡμέρας ἔμεινεν ὡς τοιοῦτος, παρητήθη ἐν ἀγανακτικῆς και ἔργως τῆς ἀστυνομικῆς πύθων τὸν κόλπον του. Ὁ κ. Γκότσης εἶναι νέος ἐπιστήμων, φιλότιμος, και ἀκέραιος δὲν ἠδύνατο λοιπὸν νὰ ὑπερητήσῃ δημοτικὸν σύστημα σφάλαν πανταχόθεν και ἀπειτοῦν ἐκ τῶν ὀργάνων του βευστότητα χαρακτῆρος και θυσίαν τῆς ἀτομικότητός των. Τὸ σφάλμα τοῦ κ. Γκότσου εἶναι μόνον ὅτι ἐδέχθη νὰ ὑπερητήσῃ ὑπὸ τοιοῦτον σύστημα και ὅτι ἐπίστευσεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν εἰς τὸ χάος τῆς δημοτικῆς διοικήσεως καὶ μάλιστα ἐν παραμοναῖς ἐκλογῶν. Τὰ αἴτια ἧς παραιτήσεως του μερτυροῦσιν ἔκλυσιν ἤθων τελείαν, και σύγχυσιν τῶν πάντων ἀξιοβρόχηντων, ἢ ἀναγκαρῆ δ' αὐτῶν, ἐὰν δὲν προσέβαλε τὴν δημοσίαν ἠθικήν, θά ἦτο περιεργώτατον ἀνάγνωσμα. Μία εἶτι ἀπόδειξις ὅτι ὑπὸ τοιαῦτα δημοτικὰ συστήματα καλὴ ἀστυνομία δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ και ὅτι ἰδυόμεθα νὰ καταργήσωμεν τὴν δημοτικὴν ἀστυνομίαν και οὐ μόνον οὐδὲν νὰ πάθῃ ἡ δημοσία τάξις, ἀλλὰ και πολλὸ νὰ κερδίσῃ ἡ δημοσία ἠθική.

— Καὶ ἕτερος ἐκ τῶν τραυματισθέντων ἐν τῇ συγκρούσει τῶν ἀμπελοφυλάκων ἦν ἀνεγρόψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ὁ Γερ. Καρφίτσας ἀπέθανεν ἐκ τῶν πληγῶν του. Περὶ τοιούτων πραγμάτων τώρα δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ σκεπτώμεθα, ἔχομεν τὰς ἐκλογὰς και τοὺς συνδυασμούς.

— Βαλλογικῆ δικαιοῦματι καταλήφθησαν ὑπὸ τῶν παντοπωλῶν, ὀπωροπωλῶν λαχανοπωλῶν και ἄλλων πωλητῶν οὐ μόνον τὰ πεζοδρομια τῆς πόλεως ἡμῶν, ἀλλὰ και αἱ κεντρικώτεραι αὐτῆς ὁδοὶ και αἱ πλατεῖαι. Οὕτω ἀπεκλείσθη τοῖς ὀλίγοις κατοικοῖς τῆς πόλεως ταύτης και τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλευθέρως περιπατεῖν, θά ἴδωμεν δ' αὐτοῦ, μετ' ὀλίγον νὰ περιπατήσιν ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν ὡς γαλαί. Κύριε Νομάρχ, ρίψατε ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς.

— Ὁ ἡμέτερος συμπολίτης και ὑπουργὸς κ. Θίνος Κανακάρης ἤθελε ἐνταῦθα τὸ Σάββατον τὸ ἑσπέρας, παρέμεινεν ἐνταῦθα ὀλίγηρον τὴν Κυριακὴν και τὴν ἐπομένην πρῶτ' ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς του εἶδε πολλοὺς ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν και πολλῶν ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει του εἰς τὴν ὑπουργίαν. Θά ἦτο λίαν περιεργὸς τοιαῦτη τις στατιστικὴ τῶν ἐπισκεπτῶν, ἐὰν ἐκρατεῖτο τοιαῦτη: ἐὰν δηλ. ἐγένετο γνωστὸν πόσοι ἐπισκέφθησαν τὸν κ. Κανακάρην ἢ α ἐκλιπαρήσασιν παρ' αὐτοῦ δημοσίαν τινα θέσιν, πόσοι ἢνα ζητήσασιν τὴν μεσομάθησιν του πρὸς διευθέτησιν ἀτομικῆς των ὑποθέσεως ἐν ἀγασί πρὸς τὸ δημόσιον, πόσοι διὰ νὰ ζητήσασιν παρ' αὐτοῦ συστάσεις πρὸς τοὺς ἐνταῦθα ὑπαλλήλους πρὸς ἀποφυγὴν ἐνόμων ὑποχρεώσεών των, πόσοι πρὸς κολακείαν και πόσοι ἢνα ἐμιλήσασιν μετ' αὐτοῦ περὶ γενικωτέρων τοῦ τόπου συμφερόντων και καταδείξασιν αὐτῷ γενικὰς τοῦ τόπου ἀνάγκας. Ἐὰν ἐκρατεῖτο και ἐδημοσιεύετο ποτὲ τοιαῦτη τις στατιστικὴ θά προέκυπτε σαφῶς εἰ ἡμεῖς οἱ πολῖται διαφθερόμενοι τοὺς πολιτευτὰς μας και εἰμεθα συνένοχοι τῆς ἀτασθαλίας των.

— Ἐν τῶν Καταστημάτων Ἀνάστη Κωνσταντινίδου ἐξεδόθησαν ἔργα τὰ τεύχη Β' τον, Β' τον και Β' του ἑλληνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ καὶ ὁ Δ' ἐξ ἑκ τῶν κ. Α. Ρ. Ραγκαβῆ, περιλαμβάνοντα 50 εἰκόνας και ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς λέξεως Πολιτικὴ οἰκονομία και φθάνοντα μετὰ χροὶ τῆς λέξεως Ρεζάρρα. Ἐλαστων τεύχος τιμᾶται δραχμῆς. Εἰς τοὺς ἤδη ἐγγραφόμενους συνδρομητὰς τὰ Καταστήματα κάμνουσιν εὐκολίας και παραχωρήσεις.

Γνωστοποιῶ πρὸς τε τοὺς γονεῖς και κηδεμόνους, ὅτι τὰ μὲν προκαταρκτικὰ μαθήματα ὡς και αἱ ἐγγραφαὶ τῶν μαθητῶν τοῦ ὑπὸ τῆς διεύθυνσίν μου ἐκπαιδευτηρίου, περιλαμβάνοντος προπαιδευτικῶν τμημάτων, πληρῆς Ἑλληνικῶν Σχολείων και δύο Γυμνασιακῶν τάξεων, ἤρξαντο και ἐξακολουθήσασιν καθ' ἐκάστην ἀπὸ τῆς 8—12 Π. Μ. μετὰ τῆς λήξεως τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενης προθεσμίας. Τὸ δὲ πρόσκαιρον θέλω γνωστοποιῆσαι λίαν προσεχῶς.

Ὁ Διευθυντὴς
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΥΡΙΑΔΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς τῶν ἐν Πάτραις Πρωτοδικῶν
Πρὸς

Τοὺς δανειστὰς τῆς πτωχεύσεως τοῦ Κωνσταντίνου Φωτοπούλου κατοικοῦ Σουδαίων.

Εἰδοποιεῖται ἢνα ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδόμενης ἐφημερίδος ὁ ἀφορολογούμενος ἐμφανισθῆτε αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσιοῦ ἐνώπιον τῶν συνδικῶν τῆς Πτωχεύσεως ταύτης, Ν. Γαζετοπούλου, Ἰωάν. Πιόντζα και Γεωργίου Κοζάκου και παραδώσῃτε αὐτοῖς, ἐπὶ ἀποδείξει τὰ δικαιώμα-

τά σας, ἐὰν δὲν προτιμᾶτε νὰ καταθέσῃτε εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον, και ὅτι ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκνεύσεως τῆς εἰκοσημέρου ταύτης προθεσμίας: ὀλεῖ ἀρχίσει ἢ ἐξέλεγχῆς και ἐπαλήθευσι τῶν πιστώσεων ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου τεταγμένης προθεσμίας.

Ἐν Πάτραις τῇ 18 Αὐγούστου 1890
Ὁ ὑπογραμματεὺς
(Τ. Σ) Χ. Π. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΣΙΑΦΡΟΔΡΟΜΩΝ
Η. Α. Η.

Εἰδοποιεῖται αἰ κ. κ. ἀποστολεῖς σταφίδου, ὅτι συνεπείρ προσκλήσεως διαφόρων δημοτικῶν ἀρχῶν και συμφώνως ταῖς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου δοθείσαις ὁδηγίαις, τὸ ἀνωτέρω εἶδος δὲν θά γίνεταί εἰς τὸ ἐξῆς δεκτὸν πρὸς ἀποστολὴν δια τοῦ Σιδηροδρόμου, ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον δῆμον, ἀν δὲν προσαχθῇ παρὰ τοῦ ἀποστολέως ἢ ἀπόδειξις τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ εἰσπράκτορος περὶ πληρωμῆς τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀποστελλομένου σταφιδοκάρπου ἀναλογούντος δημοτικοῦ φόρου.

Ἐν Πάτραις 8 Αὐγούστου 1890.
(ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Διευθύνσεως).

Ὁ ἐν Ἑλλάδι Γενικὸς Πράκτωρ
τῆς Ἀγγλικῆς Πυρασφαλιστικῆς Ἐταιρίας
« Ο ΦΟΙΝΙΣ »

Γνωστοποιεῖ τῷ κοινῷ τῆς πόλεως Πατρῶν και ταῖς μετὰ τῆς ἐταιρίας συναλλασσομένοις ὅτι ἀνέθρκεν εἰς τὸν κ. Α. Δ. Πετσάλην τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν Πάτραις πρακτορείου και πάσας τὰς ἐκ τούτου προκυπτομένας ἐργασίας και συμβάσεις ἀσφαλειῶν, εἰσπράξεις ἀσφαλιστρῶν κλπ.

ΑΡΘΟΥΡΟΣ ΧΙΛΛ.
Γενικὸς Πράκτωρ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΕΙΟΝ Ὁ «ΝΑΥΤΩΝ»

—)ο(—
Ἀπὸ τῆς 1ης προσεχῶς Σεπτεμβρίου, τὸ ἀνωτέρω ἐκπαιδευτήριον μεταφέρεται εἰς τὴν παρὰ τὴν πλατείαν Γεωργίου τοῦ Α' μεγάλην και μετ' ἐκτεταμένης αὐλῆς συνεχόμενῃ οἰκίαν τοῦ κ. Νικολ. Φωκά, ἢν ἐμισθώσατο ὡς κατάστημα αὐτοῦ.

Τὰ πρῶτὰ μαθήματα ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ τούτῳ ὡς και αἱ ἐγγραφαὶ τῶν μαθητῶν, ἤρξαντο ἐνεργούμεναι προσωρινῶς εἰς τὸ παλαιὸν κατάστημα οἰκίαν Διαμαντοπούλου ἀπὸ τῆς 8—11 π. μ.

Προσεχῶς θέλομεν δημοσιεύσει τὸν διέποντα τὰς ἐργασίας τοῦ ἐκπαιδευτηρίου κανονισμὸν, τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων και τὰ ὀνόματα τῶν κ. κ. καθηγητῶν και ἱδιδασκάλων οἵτινες θέλουσι λάβει μέρος εἰς τὰς ἐργασίας αὐτοῦ κατὰ τὸ ἀρξόμενον σχολικὸν ἔτος.

Ἐν Πάτραις τῇ 16 Αὐγούστου 1890
Οἱ Διευθυνταὶ
Χ. Δημητρόπουλος, Δ. Πουρράρας
Δ. Κουτσουλόπουλος.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀνω ἀρτοποιείου ἐπιστρέφων εἰς τὴν Γερμανίαν, ἐκποιεῖ τὸ κατάστημα του μετ' ὄλων τῶν εργαλείων.

Πλειότεραι πληροφορίες δίδονται ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἰδιωκτικῆτος.